

Tisková zpráva ze dne 17. června 2021

dTest: Česko učinilo první velký krok v boji s dvojí kvalitou. Nesmí ale zůstat posledním

Téma dvojí kvality přivedla do popředí zájmu Evropské unie Česká republika spolu s dalšími „novými“ členskými státy. Hlavní motivací byly testy potravin a jiného zboží, které ukázaly, že mezi produkcí pro jednotlivé státy mohou být výrazné rozdíly. Nejen do intenzivního testování a srovnávání se zapojila i spotřebitelská organizace dTest, jelikož nesouhlasí s tím, aby spotřebitelé dostávali ve stejném obalu produkt jiné kvality se zdůvodněním, že si to sami žádají. S podporou tisíců spotřebitelů tak vede [kampaň Stop dvojí kvalitě](#).

Zpočátku se zdálo, že český zákonodárce předběhne unijní směrnici o nekalých obchodních praktikách, která má dvojí kvalitu řešit na úrovni Evropské unie. Dvojí kvalitu u potravin totiž projednávalo ministerstvo zemědělství a vláda už z kraje roku 2019 v rámci novely zákona o potravinách a tabákových výrobcích. Změna zákona však byla schválena parlamentem až v dubnu letošního roku, protože ji poslanci vrátili v červnu 2020 zpátky do druhého čtení a k jejímu vrácení přistoupil i senát v březnu 2021, a to hlavně kvůli nesystematickým pozměňovacím návrhům na povinný podíl českých potravin na pultech obchodů.

Situace s novelou zákona tedy vůbec nebyla jednoduchá. „Její původní podoba, kterou schválila v květnu 2019 vláda, obsahovala zákaz uvádět na trh potravinu označené zdánlivě totožně s potravinou uváděnou na trh v jiném členském státě Evropské unie, ačkoliv potravinu uváděnou na trh v České republice má odlišné složení nebo vlastnosti,“ vysvětluje Eduarda Hekšová, ředitelka spotřebitelské organizace dTest. A dodává: „Nedodržení zákazu by mělo být možné trestat až mnohamiliónovou pokutou. Poslanecká sněmovna se návrhem začala zabývat až v prosinci 2019 a poslanci k němu podali bezmála třicet pozměňovacích návrhů.“

Nejproblémovějšími byly různé návrhy na to, aby v obchodech byl povinný podíl českých potravin. Jeho poslední verze vypadala tak, že v roce 2021 má být podíl českých potravin v obchodech 55 % a zvyšovat se každoročně o 5 % až na 85 % v roce 2027. Zároveň se jako problém ukázala výše popsaná formulace zákazu dvojí kvality, protože se odchyluje od znění evropské směrnice. Bylo tedy doplněno, že dvojí kvalita zakázaná není, pokud je odůvodněná oprávněnými a objektivními skutečnostmi a pokud je potravinu opatřená snadno přístupnou a dostatečnou informací o odlišném složení nebo vlastnostech.

Novela prošla ve sněmovně bouřlivou diskusí a vzhledem k jejímu návratu do druhého čtení, v němž mohl vznášet pozměňovací návrh každý poslanec, ji čekala ještě další. „Poslanecká sněmovna ji v rámci třetího čtení projednala a schválila až 20. ledna 2021, přičemž součástí bylo i zavedení povinného minimálního podílu českých potravin v prodejnách nad 400 m². S tím však nesouhlasil senát a rozhodl o vrácení novely poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy. Jedním z nich byl právě požadavek na

dTest, o.p.s.

Černomořská 419/10
101 00 Praha 10
tel.: +420 241 404 922
fax: +420 241 406 533
dtest@dtest.cz
www.dtest.cz

IČ: 45770760
DIČ: CZ45770760
zápis u Městského
soudu v Praze,
oddíl O, vložka 1277

bankovní účet:
2700029989/2010
Fio banka, a. s.

vypuštění povinného minimálního podílu českých potravin,“ vysvětluje důvody velmi dlouhého projednávání Eduarda Hekšová.

Dne 13. dubna 2021 tak poslanecká sněmovna novelu opětovně projednala a přijala, ovšem již bez zavedení povinného podílu českých potravin v tuzemských obchodech. Následně novelu podepsal prezident republiky a byla vyhlášena ve Sbírce zákonů.

A již 12. května letošního roku novela nabyla účinnosti. Od tohoto dne platí zákaz uvádět na trh potravinu *zdánlivě totožné s potravinou uváděnou na trh v jiných členských státech Evropské unie, ačkoliv potravina uváděná na trh v České republice má podstatně odlišné složení nebo vlastnosti, pokud to není odůvodněno oprávněnými a objektivními skutečnostmi a pokud není potravina opatřena snadno přístupnou a dostatečnou informací o tomto odlišném složení nebo vlastnostech.* „Tento zákaz jednoznačně vítáme, ovšem není možné usnout na vavřínech. Teprve praxe a vymáhání tohoto zákazu ze strany dozorových orgánů ukáží, zda jsou čeští spotřebitelé dostatečně chráněni,“ konstatuje Eduarda Hekšová.

U nepotravinových výrobků má dvojí kvalitu na starost ministerstvo průmyslu a obchodu, které novelu zákona o ochraně spotřebitele předložilo vládě v červenci 2020. Podle novely by mělo být nekalou obchodní praktikou jakékoliv uvádění výrobku na trh jako výrobku totožného s výrobkem uváděným na trh v nejméně dvou dalších členských státech Evropské unie, přestože takový výrobek má podstatně odlišné složení nebo znaky, pokud to není odůvodněno oprávněnými a objektivními skutečnostmi.

Nekalé obchodní praktiky jsou obecně zakázány a za porušení zákazu v tomto případě má hrozit pokuta do výše 50 milionů korun. „Úprava zákona o ochraně spotřebitele ovšem stále čeká na projednání v prvním čtení ve sněmovně, a je tak již vysoce nepravděpodobné, že bude projednána do voleb. Po nich pak spadne pod stůl,“ uvádí Eduarda Hekšová.

Více o kampani včetně jejího vývoje a našich odhalení dvojí kvality se dozvíte na webu www.dvojkvalita.cz. Iniciativu již podpořilo více než 2000 osob. Připojte se i vy!

Kontakt pro média:

Lucie Korbiliusová, media@dtest.cz, tel.: +420 604 556 874

dTest, o.p.s. je největší českou spotřebitelskou organizací, která v ČR působí již od roku 1992. Je vydavatelem spotřebitelského časopisu dTest, na jehož stránkách jsou publikovány výsledky nezávislých a objektivních testů produktů, varování před nebezpečnými a zdravotně závadnými výrobky, informace o spotřebitelských právech a rady, jak tato práva účinně uplatňovat. dTest je součástí mezinárodní organizace International Consumer Research and Testing (ICRT) a evropské spotřebitelské organizace BEUC.

Poradenská linka časopisu dTest – 299 149 009 – je v provozu každý pracovní den od 9 do 17 hodin a spotřebitelé na ní mohou konzultovat s právními poradci časopisu dTest nejrůznější spotřebitelské problémy, a to za cenu běžného tarifu volání. Od spuštění v roce 2010 této možnosti využily již desetitisíce spotřebitelů a poradenská linka časopisu dTest se tak stala první a nejvyhledávanější cestou k řešení potíží, se kterými se zákazníci na trhu setkávají.